

OPGAVER til Værd at vide om Sierra Leone

Opgaver til Natur og Teknik

Under indgangen "*Geografi og Natur*" kan dine elever lære, hvor Sierra Leone geografisk befinder sig og om Sierra Leones landskab og klima. Under indgangen "*Dyr i Sierra Leone*" kan de læse om nogle af de dyr, der lever i Sierra Leone. Sierra Leone adskiller sig markant fra Danmark, både når det kommer til natur, vejr og dyreliv. I materialet kan du finde eksempler på nogle af de eksotiske dyr, der lever i Sierra Leone.

Opgaver: 0.-3. klasse

Landskab, klima og natur

Lad eleverne læse om Sierra Leones landskab og klima. Snak med dem om, hvilke forskelle og ligheder, der er i forhold til Danmark, og lad dem tegne deres bud på et landskabsbillede fra Sierra Leone – de kan finde inspiration i nogle af de billedserier, der findes på hjemmesiden.

- Snak med eleverne om de forskellige slags klima, der findes i Sierra Leone.
- Lad eleverne tegne de forskellige årstider og/eller landskaber

Tegn og undersøg dyrene og lav en præsentation

Lad eleverne læse om "*Dyr i Sierra Leone*".

- Snak om dyrene i klassen – hvad er deres karakteristika?
- Præsentation af et dyr.

Inddel eleverne i grupper og lad dem forberede en præsentation af et af dyrene.

Eleverne kan undersøge:

- Levested
- Udseende
- Føde
- Formering
- Er dyret et truet dyr?
- Andet

Mal i fællesskab et stort billede af et landskab med regnskov, floder, bjerge mv. og placer de forskellige dyr dér, hvor de lever.

Lær at se på kort

Der findes under "*Sierra Leone – hvor i verden*" et kort over landet.

- Snak med eleverne om, hvilken verdensdel Sierra Leone ligger i?
- Lad eleverne klikke rundt på kortet over Sierra Leone og Danmark. Lad dem finde floder, bjerge mv. i Sierra Leone.

Opgaver: 4. – 7. klasse

Landskab, klima og natur

Lad eleverne læse om Sierra Leones landskab og klima. Snak med dem om, hvilke forskelle og ligheder, der er i forhold til Danmark.

- Snak med eleverne om de forskellige slags klima, der findes i Sierra Leone.
- Lad eleverne lave en billedserie, der viser både Sierra Leones og Danmarks klima

Lav en præsentation af Sierra Leones dyr

- Inddel eleverne i grupper og lad dem forberede en præsentation af et eller flere af de dyr, der lever i Sierra Leone. Lad eleverne søge flere informationer om dyrene på internettet.
- Mal i fællesskab et stort billede af et landskab med regnskov, floder, bjerge mv og placer de forskellige dyr, der hvor de lever.

Kortøvelse

Der findes under "*Sierra Leone – hvor i verden*" et kort over landet.

- Lad eleverne klikke rundt på kortet over Sierra Leone og Danmark. Lad dem se, om de kan finde floder, bjerge mv. i Sierra Leone.
- Snak længde- og breddegrader og find koordinater på Sierra Leone og Danmark. Lad for eksempel eleverne undersøge, hvor langt Sierra Leone og Danmark ligger fra ækvator? Snak om hvad det betyder for klimaet? Og hvorfor der er varmt ved ækvator?
- Sammenlign Sierra Leones areal med andre afrikanske lande. Hvor mange gange større er Congo, Sydafrika, Algeriet, Mali og Sudan end Sierra Leone?
- Sammenlign Danmarks geografi med Sierra Leone. Se kortet her: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Sierra_Leone_Topography.png
- Hvad hedder og hvor højt er det højeste punkt i Sierra Leone?
- Lad eventuelt eleverne farvelægge et landkort over Danmark og Sierra Leone, der viser højdeforskelle.

Agent Footprint

Arbejd med klima, klimaforandringer og elevernes egne klimafodspor. Agent Footprint er IBIS' klimaportal til folkeskolen. Den findes på www.agentfootprint.dk. Materialet henvender sig til mellemtrinnet og overbygningen. På siden kan eleverne blive kloge på deres eget klimafodspor, og de kan rejse jorden rundt og få viden om mennesker, dyr og klima. Du vil under Agent Footprint kunne finde opgaver til dine elever.

Trinmål for natur og teknik

De ovenstående opgaver opfylder de følgende trinmål for natur og teknik.

Trinmål efter 2. klasse

- Kende til kategorier af dyr, herunder vilde dyr, husdyr, kæledyr, fortidsdyr og fantasidyr
- Kende udvalgte dyr og planter fra andre verdensdele
- Kende udvalgte eksempler på menneskers levevilkår i andre dele af verden
- Kende signaturer for land, sø, hav og bjerg ved brug af atlas og kort

Trinmål efter 4. klasse

- Beskrive og give eksempler på dyr og planter fra forskellige verdensdele, herunder hvordan dyr og planter får opfyldt deres livsbetingelser som vand, lys, næring og temperatur på forskellige levesteder
- Kende eksempler på menneskers levevilkår i forskellige klimazoner
- Give eksempler på naturanvendelse og naturbevarelse lokalt og globalt, herunder skovdrift, landbrug og fredning
- Kunne sortere affald i forskellige fraktioner som organisk affald, glas, papir, metal og kemikalieaffald

Trinmål efter 6. klasse

- Sammenligne geografiske forhold og globale mønstre, der er karakteristiske for udvalgte regioner og andre verdensdele
- Redegøre for, hvorledes naturkatastrofer opstår og påvirker planter, dyr og menneskers levevilkår
- Anvende begrebet bæredygtighed og give eksempler på bæredygtig udvikling
- Kende til miljøproblemer lokalt og globalt samt give eksempler på, hvordan disse problemer kan løses, herunder forslag til spareråd i forbindelse med brug af vand og el og i forhold til anvendelse af vedvarende energi

Opgaver til historie

I "*Sierra Leones historie*" vil dine elever få viden om Sierra Leones historie og den virkelighed, det sierraleonske folk har levet under gennem tiderne. Arbejdet med et andet lands historie giver eleverne mulighed for at reflektere over deres egen historie og over, hvor forskellige vilkår mennesker rundt omkring i verden lever under.

Opgaver: 0.-3. klasse

Få overblik over historien

- Lad dine elever læse om Sierra Leones historie på hjemmesiden.
- Snak med eleverne om begreber som kolonimagt, borgerkrig og demokrati. Lad dem ud fra teksterne tale om, hvilke forskelle der er på Danmark og Sierra Leone. Lav eventuelt en oversigt på tavlen.
- Lad eleverne udvælge et element i historien, som de laver en tegning med en lille tekst til. Tegningerne præsenteres for klassen.

Sierra Leones flag

- Lad eleverne læse om "Sierra Leones flag".
- Tal med eleverne om det danske flag, dets navn, historie og alder.
- Tal med eleverne om, hvad et våbenskjold er, og hvordan Danmarks våbenskjold ser ud.
- Lad eleverne designe et våbenskjold selv. Hvad synes de er vigtigt i et våbenskjold? De kan vælge, om det skal være et dansk eller et sierraleonsk våbenskjold.

På opdagelsesrejse

Temaet opdagelsesrejser kan udvides til et større, selvstændigt arbejde. Men inspireret af Sierra Leones historie kan man tale om følgende spørgsmål til en begyndelse:

- Lad eleverne læse om, hvordan Sierra Leone fik sit navn.
- Find yderligere information om Henrik Søfareren og opdagelsesrejser i gamle dage. Snak med eleverne om opdagelsesrejser på Henrik Søfarerens tid (1394-1460).
- Hvad ledte man efter?
- Hvilke dele af verden kendte man til?
- Hvordan mente man, at verden så ud?
- Hvordan rejste man?
- Hvordan fandt man vej?

Opskrift på fred

Det kan være svært at skabe fred, når et land har været i krig. Lad eleverne diskutere i klassen, hvad de mener, der skal til for at få eller bevare fred? Hvilke elementer skal der til for at skabe fred i et land? Er det respekt for hinanden, tålmodighed, et smil eller noget helt fjerde?

Lad eleverne lave deres egen "opskrift" på, hvad de mener, der skal til for at skabe fred - jo mere kreativt des bedre. Bagefter kan opskriften hænges op i klassen.

Opgaver: 4.-7. klasse

Præsentation af Sierra Leones historie

Lad dine elever læse om Sierra Leones historie.

- Lad eleverne gå sammen i grupper og lave en PowerPoint-præsentation af den historiske udvikling i Sierra Leone. Ideer til perioderne kunne være: slavetid, kolonitid, selvstændighed, borgerkrig, Sierra Leone i dag (efter borgerkrigen).
 - Eleverne kan udarbejde en tidslinje som en del af deres præsentation.
 - Eleverne kan vælge en historisk periode, som de søger yderligere information om.
 - Hvis grupperne vælger forskellige historiske periode, kan præsentationer hænges op i klassen - på den måde skaber klassen sammen en historisk tidslinje, der uddyber udviklingen i Sierra Leone.

Borgerkrig og børnesoldater:

Hvis en gruppe elever arbejder med perioden, hvor der var borgerkrig i Sierra Leone, kommer de måske også ind på temaet: børnesoldater. Brug eventuelt materialet fra 2012 fra nabolandet Liberia: <http://heleverdeniskole.dk/boernogkrig/>

- **Kolonitiden**

Som optakt eller afslutning på arbejdet med Sierra Leones historie diskuteres følgende spørgsmål:

- Hvilke store kolonimagter har der været i verden?
- Hvorfor har man haft kolonier?
- Hvor har Danmark haft kolonier?
- Hvad betyder det for et land at være koloni?
- Findes der stadig kolonier i dag?

- **Opskrift på fred**

Det kan være svært at skabe fred, når et land har været i krig. Lad eleverne diskutere i klassen, hvad de mener, der skal til for at få eller bevare fred? Hvilke elementer skal der til for at skabe fred i et land? Er det respekt for hinanden, tålmodighed, et smil eller noget helt fjerde? Lad eleverne lave deres egen "opskrift" på, hvad de mener, der skal til for at skabe fred - jo mere kreativt des bedre. Bagefter kan opskriften hænges op i klassen.

- **På opdagelsesrejse**

Temaet opdagelsesrejser kan indgå i gruppearbejdet om Sierra Leones historier – eller det kan være et selvstændigt tema.

- Lad eleverne læse om, hvordan Sierra Leone fik sit navn.
- Find yderligere information om Henrik Søfareren og opdagelsesrejser i gamle dage. Snak med eleverne om opdagelsesrejser på Henrik Søfarerens tid (1394-1460).
- Hvad ledte man efter?
- Hvilke dele af verden kendte man til?
- Hvordan mente man, at verden så ud?
- Hvordan rejste man?
- Hvordan fandt man vej?

- **Befolkningspyramide**

- Lad eleverne kigge på befolkningspyramiden for Sierra Leone under "Et land med en ung befolkning".
- På: <http://www.census.gov/population/international/data/>, kan I selv finde andre informationer.
- Snak med eleverne om, hvad det betyder for et land, at befolkningen er meget ung.

Opgave: 7. – 9. klasse

Forsoning

- Snak med eleverne om, hvad forsoning betyder. Tal også om tilgivelse – hvilken rolle spiller tilgivelse i forhold til forsoning i et land? I Sierra Leone har man været inspireret af Sydafrika og forsoningen efter tiden med apartheid-styret.
- Vis eleverne filmen "Forsoningens dilemma" om forsoning efter borgerkrigen i Sierra Leone.
<http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/sandheds-og-forsoningskommission/>

Trinmål for historie

De ovenstående opgaver opfylder de følgende trinmål for historie.

Trinmål for historie efter 4. klasse

- Kende til hverdagen i andre kulturer
- Etablere en tidsfrise og relatere den til egen livsverden
- Opsøge viden om fortiden i forskellige typer medier
- Fortælle om sammenhænge mellem materielle kår og hverdagsliv

Trinmål for historie efter 6. klasse

- Fortælle om mødet mellem europæerne og andre folk og forklare magtforholdene
- Formulere enkle historiske problemstillinger og diskutere forskellige tolkninger af fortiden
- Selv formulere historiske fortællinger og selv etablere historiske scenarier på baggrund af erhvervet viden

Opgaver til matematik

Matematiklærere har efterlyst konkret talmateriale, som de kan bruge til opgaver. Under "*Sierra Leone i tal*" findes tal, der beskriver en række forskellige forhold i Sierra Leone. Disse tal kan bruges til matematikopgaver, hvor eleverne får mulighed for at træne blandt andet procentregning, indsamling af data og brug af tabeller og diagrammer. Brug afsnittets tal til at lave egne opgaver rettet mod det, du ønsker, at eleverne skal øves i.

Lad eventuelt eleverne finde lignende tal for Danmark til sammenligning.

Trinmål for matematik

De ovenstående opgaver opfylder de følgende trinmål matematik.

Trinmål for matematik efter 3. klasse

- Bestemme antal ved hjælp af addition, subtraktion samt enkel multiplikation og division inden for de naturlige tal
- Løse konkrete problemer ved hjælp af hovedregning, lommeregner, it og enkle skriftlige beregninger
- Kende eksempler på brug af decimaltal og enkle brøker fra hverdagssituationer
- Arbejde eksperimenterende og undersøgende med inddragelse af konkrete materialer
- Erhverve en begyndende forståelse for matematik som beskrivelsesmiddel

Trinmål for matematik efter 6 klasse

- Kende procentbegrebet og bruge enkel procentregning
- Indsamle, behandle og formidle data, bl.a. i tabeller og diagrammer